

Andmeid tööõpetuse kohta

algkooli VI klassis

-maal, linnas

1933./34. kooliaastal.

Järgneva ankeetlehe täidavad VI kl. tööõpetuse õpetajad, pidades nõu teiste selle aine õpetajaiga ja koolijuhatajaga. Kui koolis on mitu lõpuklassi, täidetakse ankeetleht eraldi iga klassi kohta. Küsimusi tuleb vastata nende vormi kohaselt: osa küsimusi nõuab vastuste kirjutamist, osa — õige vastuse allakriipsutamist, osa — liigse sõna läbikriipsutamist.

Ankeetlehed toimetatakse tagasi vastavale koolinõunikule koolijuhataja kaudu hiljemalt 5. juuniks 1934. a.

1. Tööõpetust andis a) poeglastele mees-, naisõpetaja,
b) tütarlastele nais-, meesõpetaja,
c) poeglastele ja tütarlastele mees-, naisõpetaja.
2. a) Naisõpetaja on saanud ettevalmistuse (kus?):
a) tööoskuses (tehnikas)
b) tööõpetuse metoodikas
b) Naisõpetaja on saanud ettevalmistuse (kus?):
a) tööoskuses (tehnikas)
b) tööõpetuse metoodikas
3. a) Meesõpetaja on võtnud osa järgmistest täienduskursustest tööõpetuse alal
(märkida aeg ja koht):
.....
.....
b) Naisõpetaja on võtnud osa järgmistest täienduskursustest tööõpetuse alal:
.....
.....
.....
4. Nimetada käsiraamatuid, mida on enimalt kasutatud käsitöö õpetamisel:

10. Mitu VI kl. õpilast töötas koolis või kodus vabatahtlikult valitud tööalal?

Tõõala nimetus	Õpil. arv	Tõõala nimetus	Õpil. arv

11. a) VI kl. poeglaste poolt 1933./34. k.-a. jooksul valmistatud tööde loetelu:

b) VI kl. tütarlaste poolt 1933./34. k.-a. jooksul valmistatud tööde loetelu:

12. P. 9-ndas loendatud üksikute tööalade täitmata jätmise põhjusi:

13. VI klassis oli:

- a) andekaid töõõpetuses ja andekaid ka teistes aineis õpilast;
- b) andetuid töõõpetuses ja andetuid ka teistes aineis õpilast;
- c) andekaid töõõpetuses ja andetuid teistes aineis õpilast;
- d) andetuid töõõpetuses ja andekaid teistes aineis õpilast.

14. VI kl. õpilasist pidasid töõõpetust a) meeldivaks aineks p., t.,
 b) vastumeelseks p., t., c) suhtusid ükskõikselt ainesse p.,
 t.

„.....“ 1934. a.

VI kl. poiste töõõpetaja:

VI kl. tütarlaste töõõpetaja:

Koolijuhataja:

Eesti Koolinõuniklute Ühingu Toimetised nr.

Tööõpetuse test poeglastele.

Koostanud Tartumaa koolinõunik A.Kurvits, Saaremaa koolinõunik J.Koppel ja endine Virumaa koolinõunik J.Karell.

Õpilase nimi.....
 (eesnimi) (perekonnanimi)
 Millal sündinud:..... Kooli nimetus:.....
 Klass:..... Täna on kuupäev ja aasta.....

Vihku mitte enne avada, kui kästakse!

See vihk pakub sulle lahendamiseks 100 ülesannet tööõpetuse alalt. Enne tööleasumist loe hoollega läbi tööjuhatised ja näited. Tööks on aega 50 min. Kui suudad lõpetada töö varemalt, siis kontrolli vastuseid.

Testi osad	Õigeid vastuseid	Vale vastuseid	Vastamata
Test nr. 1.....			
Test nr. 2.....			
Test nr. 3.....			
Kokku %			

Tõmba kriips alla neile töödele, mida sa oled teinud koolis ja kodus.

Papptöö	Raamatukõitmine
Puutöö noaga	Kepptöö
Vineeritöö	Puutöö hõõvlipingil
Korvipunumine	Punumine õlgedest
Punumine laastudest	Võrgukudumine
Harjatöö	Plekk-, traadi- ja vitsrauatöö.
Alatöö.	

T e s t n r. 1.

Allpool järgnevad 30 lauset, millest osa õiged osa valed. Kui lause on õige, siis kirjuta sulgudesse lause lõpul õ (-õige), kui lause on vale, siis v (-vale).

Näiteid: 1) Kaarhõõvliga (pääsukesega) silutakse pöördsaaga lõigatud pinda (õ)
 2) Tappidega ühendatakse lauad 180°-lise nurga all (v).

1. Paberit lõigates hoitakse nuga kallakil (.....)
2. Pappi lõigates hoitakse nuga püsti (.....)
3. Paberi serv lõigatakse sirgeks käridega. (.....)
4. Paberist ringe lõigatakse noaga (.....)
5. Ilustriliseks pressitud paber kleebitakse papi külge liiniga (.....)
6. Valgeid ja siledaid pabereid eelistatakse kleepida kliistriga (.....)
7. Papp kleebitakse papi külge kliistriga. (.....)
8. Raamatu kladekõite kaitselahed kinnitatakse trükipoognate külge kliistriga (.....)
9. Kladekõites kleebitakse raamatukaaned. (.....)
10. Seljariide kladekõites järgneb külgepanemisele ilupaberi kleepimine kaanele. (.....)
11. Nööri jaoks saetakse lõiked kõikidesse trükipoognatesse (.....)
12. Raamatuhärte lõikamist alatakse otsadest (.....)
13. Raamatukaanteks ei tarvitata harilikult valget pappi (.....)
14. Palle kaante külgepanemist pannakse raamat või klade pressi alla. (.....)
15. Nurgad ja seljariide lastakse raamatu külge kuivada pressimata (.....)
16. Kaitselahed kuivamisel kaane külge peab raamatu hoidma lahtiselt (.....)
17. Vineerisae tera peab saagimisel vineeri pinnaga tekitama teravnurga (.....)
18. Raamsaagi tuleb saagimisel hoida nii, et ta hambad oleksid suunatud saagijast ette poole (.....)
19. Laialeheline raamsaag lõikab sirge joone (.....)
20. Kitsalehelise saaga saab lõigata kõveraid jooni.
21. Laua saab kõige siledamaks hõõvelada krupphõõvliga. (.....)
22. Kui hõõveldamisel hõõvel lauda "kisub", peab laual keerama teise otsa (.....)

23. Et teha auku puusse, tarvitatakse peitlit. (.....)
 24. Juurtest punutud korv kulub kiiremini kui vitstest korv. (.....)
 25. Rõivaharjad tehakse jõhvist (.....)
 26. Saapaharjad tehakse harjastest (.....)
 27. Traati taotakse raudhaamriga (.....)
 28. Plekkpangel on all servas raudvõru kaunistamiseks.
 29. Plekki taotakse raudhaamriga, et hoiduda selle rikkumisest (.....)
 30. Tünnivitsa otsad ühendatakse neetimise abil (.....)

T e s t nr. 2.

- Iga alljärgneva lause lõpus on kolm kaldkirjas trükitud sõna.
 Vali neist üks õige ja kriipsuta see alla.
 Näiteid: 1) Viilipea valmistatakse *hõõlpingil, traipingil, puumassival.*
 2) Ummarguse karbi valmistamisel lõigatakse pappi *pisuti, põigiti, diagonaalselt.*
31. Paber venit kleepimisel kõige enam siis, kui teda *kaetakse klistriga, lünniga, kumiraabiriga.*
 32. Kui paber määrjaks teha, venit piluti ja laiuti *ühtemoodi, isemoodi, ja mini üldse.*
 33. Kladeköites raamat õmmeldakse harilikult *paalale, nõõrile, linale.*
34. Pärisköites raamatu selg määratakse pärast õmblemist liimiga *lüniga, klistriga, klistriiniga.*
 35. Raamatuselg tehakse jäädavalt kumeraks *eiini, klistri*
36. Raamatuselg kumerdatakse pressimise *pressimise, hõõrumise, rõõpimise abil.*
 37. Et keppi kergelt painduvaks teha, tuleb teda *kuivatada, lastada, kummutada.*
38. Vineerisae raam valmistatakse väga suure kõverusega, et saag oleks *ilus, kergesti pööratar, vastupidav.*
 39. Puu silendakshõõrumine liivapaberiga on lubatav *risti, pikuti, poolpõigiti puud.*
40. Pääle saagimist tuleb raamsae nõör *lõdvendada, pingutada, jätta sammas.*
 41. Hõõveldada on kõige kergem *pika, lühikese, krupp- (= krohv) hõõvliga.*
42. Konarlist, saaga lõigatud või kirvega talmutud pinda hõõveldatakse *esialgu pika, lühikese, krupp hõõvliga.*
 43. Hõõvel ummistub, kui ta lõikeraud on *liiga püsti, liiga kallanil, väga tühav.*
44. Redelipulga otsa tuleb lüüa lõhe kiilu jaoks redelipuule *pikuti, põigiti, poolpõigiti.*
45. Redeli valmistamisel võiks kasutada toorest puud eeskätt *redelipuidest, pulvradest, mülvadest.*
46. Korvi on kergeim punuda *juurtest, vitsadest, kõõkjatest.*
 47. Kõige sagedamini tarvitatakse punumiseks *kaera, odra, rukki õlgi.*
 48. Rukikõrrel on punumiseks sobivaim jätk loendades ladvast *isimehe, tühja, kolmas.*
49. Sirgäreline kübarapael punutakse *neljast, viiest, seitsmest* *õlest.*
50. Aukude puurimisel harjapuuusse peab tarvitama *ühte, kahte, kolme puuri.*
51. Enne aukutõmbamist peab harjased asetama harilikule *pikuti, põigiti, poolpõigiti.*
52. Traati kõverdatakse *meisliga, ümmartangidega, haamriga.*
53. Hariliku plekkpõu ühendamisel küljelt kasutatakse *netimist, tinnitumist, jootumist.*
54. Plekkpõude põhjad pannakse alla *jootumise, netimise, kassu-kestumise abil.*
55. Neetimisel tarvitatakse *kerget, rasket raudhaamrit, puuhaamrit.*
56. Viili juhatakse töö juures *püst, rõht, kaldsuunas.*
57. Aeda põhjalikult harida on otstarbekam *kevadel, suvel, sügisel.*
58. Sobivaim aeg viljapuude istutamiseks on *sügis, suvi, kevad.*
59. Ounapuud mähitakse talveks kuuse okstega kaitseks *külma, lumel, jäanest eest.*
60. Kõige kiiremalt mädaneb *sea, hobuse, lehma sõnnik.*

61. Paberi Communist papi külge peab alustama servast, nurkadest, keskkohtast.
62. Kui kõitnata raamatu seljalliin on liiga kõva, peab seda trükipoognate lahutamise eel niisutama, kaapima, kloppima.
63. Kuubi valmistamisel hoitakse kõige enam paberit kokku, kui teema selle pinnalaotuse ähest, kahet, kumist lüvist.
64. Nuga tuleb teritada nii, et ta tera küljed oleksid nõlv-, murd-, tasapinnad.
65. Kruviauku valmistatakse ette punniga, peitliga, meisliga.
66. Hõõveldatava pinna tasapindsust kontrollime joonlaanaga, kriipsutajaga, sirvliga.
67. Suvised õuna sõordid on sibulavõim, suislepp, kuldruut.
68. Sügisesed õunasõordid on pinnõim, ametmees, alexandrovõim.
69. Talvised õunasõordid on antonovka, valgenkaar, seerimka.
70. Mägisel maapinnal asutatakse aeg põhja-, ida-, lõunapoolsele nõlvale.

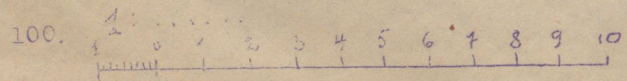
T e s t nr. 3.

Järgnevais lauseis on igasühes jätetud vahele üks sõna, mille koht märgitud (.....) Kirjuta see sõna sulgudesse.

Näiteid: 1. Hõõveldatava laua tahkude ristseisu kontrollime (tõismurgaga).

2. Plekki timutatakse või teingitakse kaitseks (rooste) eest.

71. Liimi valmistatakse sarvest ja (.....)
72. Ostetud liimtehakse tarvitamiskõlbuliseks peenendamise, leotamise ja (.....) teel.
73. Kliister valmistatakse keevast veest ja (.....)
74. Imutatud kalingurist raamatuselga on soovitatav kleepida kaante külge (.....)
75. Riidest raamatuselga on soovitatav kleepida kaante külge (.....)
76. Kasti külglaudade naelutamisel lüüakse naelad otslauda (.....) suunas.
77. Maal on lõikamiseks lubatavaim, pehmeim ja kattesaadavaim puu peäle paju (.....)
78. Lusikaid tehakse pagedainini (.....)-punst.
79. Lusikaid õõnestatakse (.....)-noaga.
80. Keppid on hõõd teha kase ja (.....)-puit koormata keppidest.
81. Keppitööde osad ühendatakse harilikult kruvidega ja (.....)
82. Vineerisae kitsa teraga võib lõigata peäle sirgjoonte ka (.....) -jooni.
83. Vineeritöö pind õõrutakse siledaks (.....).
84. Valmis vineeritöö pind kaetakse määrdumisest hoidmiseks (.....)
85. Raudsajade pinnad värvitakse üle kaitseks (.....) eest.
86. Pikka keppi saab sirgeks hõõveldada (.....) hõõvliga.
87. Häid korvivõrusid saab kumest, pajust ja (.....)
88. Korve tehakse (.....) juurtest.
89. Parim harjapuu on (.....)
90. Jootehaamer ehk kolb valmistatakse punasest (.....)
91. Kuumaksatud jootehaamer puhastatakse (.....)
92. Jootešina koosneb inglisiinast ja (.....)
93. Lattrauda lõigatakse hõlpsamini (.....)
94. Joodetava pleki pinda puhastatakse (.....)
95. Asjalõigatud õunapuumokste lõikekohti kaetakse värviga või (.....)
96. Aedviljadest istutatakse kapsaid, kaale, tomateid ja (.....)
97. Aedviljadest lülvatakse porgandeid, sigureid ja (.....)
98. Riidekapi joonis on valmistatud mõõtkavas 1:10, Joonisel on kapi kõrgus 200 mm. Kapi kõrgus on (.....)
99. Akna laius - 1,50 m - on joonisel märgitud 7,5 cm pika joonega. See joonis on tehtud mõõtkavas 1 :

Eesti Koolinõunikkuide Ühingu Toimetised nr.

Tööõpetuse test tütarlastele

Koostanud Tartumaa koolinõunik
A. Kurvits.

Opilase risti- ja perekonna nimi:

Millal sündinud:

Kool:

Klass:

Täna kuupäev ja aasta:

Vihku mitte enne avada, kui kästakse.

See vihik pakub sulle lahendamiseks 100 ülesannet tööõpetuse alalt.
Enne tööleasumist loe tähelepanelikult läbi tööjuhatused ja näited.
Tööks on aega 50 min. Kui suudad lõpetada töö varemini, siis kont-
rolli vastuseid.

	Ara küsi midagi!		
Testi osad	Oigeid vastuseid	Vale vastuseid	Vastamata

Test nr. 1

Test nr. 2

Test nr. 3

Kokku

%

Märgi ristikesega(+) tööd, mida sa oled teinud koolis ja kodus.

1. Papptöö	11. Paikamine
2. Voolimine	12. Pilutamine
3. Punumine laastudest	13. Tikkimine
4. " õlgedest	14. Eestiladililine tikand
5. Võrgukudumine	15. Pesulõigete joonestamine
6. Kudumine kahel vardal	16. Pesuõmblemine
7. Kudumine viiel vardal	17. Pesupesemine
8. Harjatööd	18. Triikimine
9. Aiatöö	19. Majapidamine
10. Niitamine	20. Voltimine

T e s t nr. 1

Allpool järgnevad 30 lauset, millest osa õiged osa valed. Kui lause on õige, siis kirjuta sulgudesse lause lõpul õ (-õige); kui lause on vale, siis v (=vale).

Näiteid: 1. Paberist ringe lõigatakse kääridega (õ)

2. Pesu kinnitisteks on põhimiselt haagid (v)

1. Pesurile venib enam koelõngade kui lõimelõngade suunas (.....)
2. Puuvillane riie tõmbub pesus kokku enam pikuti kui põigiti (.....)
3. Riie on hõlpus lõigata noaga (.....)
4. Lõikeid joonestatakse ajalehepaberile (.....)
5. Paberit lõigatakse kääridega harilikult mustri joone järgi (.....)
6. Traageldada tuleb täpselt samal joonel, kuhu hiljem tuleb õmelda (....)
7. Traagelniidid jätetakse valmis esemesse (.....)
8. Krookimisel tarvitatakse rulliniiti (.....)
9. Palistatakse ülelõõmispistel (.....)
10. Kanevaanõela ots on terav (.....)
11. Hää varda tunnus on silepind (.....)
12. Särke lõigatakse harilikult kahekordselt kokkukandud riidest (.....)
13. Padjapöörile õmeldakse luunööbid (.....)
14. Peitepaik asetatakse riide pahemale poolele (.....)
15. Ristpiste koosneb ühest pistest (.....)
16. Pesu kaunistatakse enamasti värvilise tikandiga (.....)
17. Pilutamisel traageldatakse palistus enne lõngade väljatõmbamist (....)
18. Laial palistusel jätetakse riie nurkadesse nalja kordseks (.....)
19. Nööpauk särestatakse sümpistel (.....)
20. Sõlm tööks tarvitatakse võrgusõlme (.....)
21. Kinda loomisel tarvitatakse parema- ja pahempidi silmuseid (.....)
22. Sukka nõelutakse sõlmistel (.....)
23. Aedpiste õmblemis-suund on paremalt vasakule (.....)

179

24. Muga puhastatakse pulbriga (.....)
25. Kala süüakse kahvliga (.....)
26. Sõrmkübar on õmblemisel nimetissõrmes (.....)
27. Saapaharjad tehakse jähvist (.....)
28. Nõõpauk õnneldakse punuspistes (.....)
29. Rõivaharjad tehakse harjastest (.....)
30. Nõelu hoitakse nõelapadjas (.....)

T e s t nr. 2.

Iga alljärgneva lause lõpul on kolm kaldkirjas trükitud sõna. Vali neist üks õige ja kriipsuta alla.

Näide: 1. Suka aukü parandatakse harilikult nõelumise õmblemise paikamise teel.

2. Aedviljadest istutatakse porgandeid kapsaid rediseid

31. Et lõigata pesuriist lõnga järgi, tõmmatakse joon riidele pliiatsiga kriidiga nõelaotsaga
32. Niidi otsa tehakse sõlm traageldamisel tikkimisel nõelumisel
33. Parim riie pilutamiseks on linane puuvillane trikoo
34. Sobivaim riie auktikandiks on batist samet kanva.
35. Nõõpauk õnneldakse ühe kahe kolmekordsesse riidesse
36. Valgele riidele kantakse kiri valge kollase musta jäljenduspaberiga
37. Õmblusmasinal pannakse niit nõelale silma tagant vasakult paremalt poolt
38. Õmblusmasinat puhastatakse õliga veega tärpentiiniga
39. Niite katkestatakse käridega hammastega noaga
40. Kududes kahel vardal ainult parempidi, saadakse seel sile, krobeline võrkpind
41. Villaseid asemeid pestakse lehelisega seebivahuga seebikivilahuga
42. Parim pesu kuivatamispaik on põõning kuurialune õue
43. Pesu triigitakse harilikult märjalt kuivalt niiskelt
44. Auktikandi juures tervitatakse põõmiselt põlvik- nõõpangu punuspisteid
45. Tolmulapid on paberist siidist puuvillast riidest
46. Rasvaplekk kõrvaldatakse riidest seebiveega sidrunimahla
47. Tindiplekke kõrvaldatakse sidrunimahla bensiiniga seebiveega
48. Sööginõud võetakse sööja eest pahemalt paremalt poolt üle laua
49. Toitu pakutakse sööjale paremalt vasakult poolt üle laua
50. Pannkooke praetakse küpsutatakse keedetakse
51. Värsked kartulid pannakse keema külma leigesse keevasse vette
52. Vanad kartulid pannakse keema külma leigesse keevasse vette
53. Liha pannakse praadimiseks kuurale leigele külmale pannile
54. Toitvaim jook on kohvi tee piim
55. Toitollustest sisaldab kartul suurimal määral rasva tärklis valkaineid
56. Tolmu pühitakse enne pärast üheaegselt pühkimisega
57. Toalillelt hävitatakse lehetüid seebikivilahuga piiritusega roheline seebilahuga
58. Enne istutamist lastakse vees juurduda aaloe kumripuu kaktuse pistikuid
59. Mägisel maapinnal asetatakse aed põhja- ida- lõunapoolsele mäenõlvale
60. Sobivaim aeg viljapuude istutamiseks on sügis kevad suvi
61. Parim aeg ala põhjalikuks harimiseks on kevad suvi sügis
62. Ounapuud mühitakse talveks kausseokstega kaitseks külma lume jäneste eest
63. Kõige kiiremalt mädaneb sea hobuse lehma sõnnik
64. Suviõun on sibulõun ametmööks aleksandriõun
65. Sügisõun on pirnõun ametmööks aleksandriõun
66. Talvõunu on antonovka valgeklaar seerinka

T e s t nr. 3.

67. Järgnevais lauseis on igasügis jäetud vahele üks sõna või arv, mille koht märgitud (.....) Kirjuta see sõna sulgudesse.

Näited: 1. Laia palistuse diagonaalnurk õnneldakse (ülalöömis) pistel

2. Masinanõela silm asub ta (teravas) otsas

67. Pesu õmblemiseks, pilutamiseks, nõõpaukude tegemiseks tarvitatakse (.....) niiti.

68. Kotiriidele õnneldes tarvitatakse (.....) otsalist nõela.

69. Kinnast kootakse (.....) vardaga.

70. Traageldatakse (.....) -pistel

71. Lõigates särke lõike järgi paigutatakse riie lõike alla (.....) kordselt.

72. Pitsi heegeldamiseks vajatakse (....) nõela ja niiti.
 73. Pesuõmbluse laius on (.....) cm.
 74. Särgi palistuse laius on (.....) cm
 75. Tikipiste moodustab riide pahemale poole (----) piste.
 76. Hargnemist riide serval tõkestatakse (.....) pistel.
 77. Tikipiste sarnaneb paremalt poolt (.....) pistele.
 78. Niitnööbi valmistamisel päelistatakse see (.....) pistel.
 79. Nööpangu suurus võrdub nööbi läbimõõduga + (.....) mm
 80. Uhekordse õmblusega paik kinnitatakse (.....) pistel.
 81. Põimpilu õmmeldakse (.....) pistel.
 82. Ahelpiste moodustab riide pahemale poolele (.....) piste
 83. Eespiste moodustab riide pahemale poolele (.....) piste.
 84. Mõõduvõtmiseks tarvitatakse (.....) rihma.
 85. Lõike joonestamisel märgime kahekordse riide kokkukäände kohta (.....) joonega.
 86. Pesu kaunistatakse enamasti (.....) tikandiga.
 87. Sõrme kaitseks õmblemisel tarvitatakse (.....)
 88. Heegeldamist alatakse (.....) silmastega.
 89. Heegeldamisel tarvitatakse püämisel (.....) silmust
 90. Pesu pesemisel pehmendatakse kõva vett (.....)
 91. Pesu leotatakse (.....) vees.
 92. Tolmu pühitakse (.....) põranda pühkimist.
 93. Et muna jääks pehmeks, keedetakse seda (.....) min.
 94. Munapudru keedetakse (.....) min.
 95. Oakohvi pannakse keema (.....) vette.
 96. Rasvaseid sööginõusid pestakse (.....) veega.
 97. Joonista eespiste: ()
 98. " aedpiste: ()
 99. " põlvikpiste: ()
 100. " ristpiste: ()
 101. " sidepiste: ()
 102. sämpipiste ()
 103. joonista ahelpiste: ()
 104. " madalpiste ()
 105. Joonista allolevatesse ruutudesse tütarlapse-särgi ja-püksid.
 106. lõige.

